

A photograph of two children decorating a Christmas tree. The child in the foreground is wearing a white knit hat and a yellow fringed scarf, looking down at the tree. The child in the background is wearing a grey knit hat and a white jacket with a fur collar, looking towards the camera. They are surrounded by green pine branches and white lights.

M

Brněnský

metropolitan

prosinec 2025

Vánoce v Brně. Co je letos nového?

Rozhovor

**Pro homesharing je
nejdůležitější chuť
a čas pomáhat**

Fotoreportáž

**Vidíme to růžově.
Multifunkční hala na
výstavišti má jméno**

Kultura

**Liběna Rochová se
dotýká látek, těla
i rodného Brna**

Sport

**Brno hostí
mistrovství světa žen
ve florbalu**

Obecní bydlení v Brně

B | R | N | O

bydleni.brno.cz

Možnosti obecního bydlení:

- běžné
- startovací
- sociální
- pro seniory
- bezbariérové
- pro samoživitele
- družstevní

**M | Brněnský
metropolitan**

Informační magazín občanů města Brna,
prosinec 2025

Periodický tisk územního samosprávného celku

Editorka: Z. Gregorová

Redaktoři: M. Žáková, M. Dvořák, R. Loukotová,
J. Vašíčková, R. Burián, F. Poňuchálek, Z. Obalilová,
T. Mima, K. Opálková

Vydavatel: statutární město Brno,
Dominikánské nám. 1, 602 00 Brno, IČ: 44992785

Redakce: Magistrát města Brna, Tiskové středisko,
Husova 12, 601 67 Brno, tel.: 542 172 064,
e-mail: tis@brno.cz

Redakce neodpovídá za obsah názorových rubrik.

Šíření jakéhokoliv textu z tohoto vydání bez
písemného svolení vydavatele je zakázáno.

Periodicita: 11× ročně (s výjimkou srpna),
21. ročník, MK ČR E 21747

Místo vydávání: Brno

Dáno do tisku: 21. 11. 2025, distribuce:

do 29. 11. 2025, poté je magazín k dispozici
v budovách Magistrátu města Brna, tramvajích
DPMB a na dalších místech

Inzerce: Český Domov Media House s.r.o.,
Pod Altánem 99/103, Praha 10 – Strašnice, 100 00
Iveta Šavelová, 724 274 181,
iveta.savelova@ceskydomov.cz

Tištěný náklad: 212 000 ks

Distribuce: Česká distribuční

Foto na titulní straně: Marie Schmerková

Další číslo: do 10. 1. 2026

Tiráž

B | R | N | O

www.brno.cz

Najdete nás na: [@brnomycity](https://www.instagram.com/brnomycity)

Jak má magistrát otevřeno před Vánocemi a na Silvestra?

V úterý 23. prosince jsou úřední hodiny vybraných pracovišť Magistrátu města Brna (např. informačního střediska, podatelny stavebního úřadu či Czech POINT) od 8 do 12 hodin. Obecně je úterý neúřední den. Na Silvestra, tedy v úřední středu, své záležitosti na všech pracovištích MMB vyřídíte také od 8 do 12 hodin.

▪
(zug)

O bikesharing byl opět zájem, lidé vyrazili na desítky tisíc jízd

Velmi úspěšná byla letošní podpora sdílených jízdních kol v Brně. Od března do října mohli obyvatelé využít dvě jízdy denně u provozovatelů Nextbike a Rekola, které byly úplně zdarma.

Za celou sezonu se uskutečnilo přes 170 tisíc jízd, tedy průměrně 760 denně. Nejčastěji se na kolech cestovalo v červnu, kdy proběhlo 27 500 jízd. Trasy většinou startovaly od Vlněny nebo Spielberk Office Center, z Lužánek, Joštovy či Gorkého. Kromě už zmíněných stanovišť se končilo třeba i na hlavním nádraží a na Moravském náměstí. Bikesharing byl nejvytěžovanější v úterky a středy. Kromě ranní špičky se ukázala jako velmi frekventovaná i ta odpolední mezi 16. a 18. hodinou, kdy se mísí cesty z práce a ze školy i rekreační jízdy. Uprostřed týdne trvala jízda průměrně cca 14 minut a o víkendu zhruba 18 minut.

(tam) | foto: BrnoInMotion

Chcete jezdit MHD zadarmo? Zapijte se do vánoční soutěže

Kromě šalinkarty můžete vyhrát třeba i vstup do zoo.

Do tradiční soutěže na portálu Brno iD se letos zapojíte až do poloviny prosince. Hraje se o bezplatnou roční jízdenku na brněnskou MHD, rodinnou permanentku do zoologické zahrady či poukazy na vstup na sportoviště společnosti STAREZ – SPORT nebo na hvězdárnu. Stačí mít plně ověřený účet, přihlásit se na webových stránkách brnoid.cz a po rozkliknutí dlaždice Vánoční akce vyjádřit svou preferenci dárku. Losovat se bude 17. prosince. Kdo nehraje, nevyhraje. Zúčastníte se?

▪
(klo)

Lampa 2 v 1 – takovou teď mají na ulici Marie Majerové. Nahoře svítí a dole se v ní dobíjí elektroauto. Jde o první sloup veřejného osvětlení v Česku, který byl takto upravený. Ulice je nyní v modré zóně C, ale režim tohoto místa by se od jara 2026 měl změnit na zónu E (v ní je v době dobíjení parkování zdarma, je však nutné se zaregistrovat).

(ral, zug) | foto: Zdeněk Kolařík

Mikulkův poetický náhrobek stráží lev

Lev na náhrobku už od podzimu hlídá místo posledního odpočinku svého autora Aloise Mikulky na Ústředním hřbitově v Brně. Dílo navazuje na jeho plastiku na dětském hřišti v Líšni a odráží umělcův specifický styl, který se pojí se světem dětské imaginace. Motiv krále zvířat je zároveň součástí velké části jeho malířské, sochařské a grafické tvorby. Mikulkův ochránce je vyhotovený z armovaného betonu s příměsí okrového pigmentu, aby se co nejvíce podobal své lišeňské předloze. Navrhl a vyrobil jej sochař Dušan Váňa.

▪
(klo) | foto: MMB

Pomozte nám obléct lidi na ulici

Suché, čisté, adekvátní oblečení. Přesně to už léta poskytuje lidem bez domova nebo v nouzi sociální šatník, který provozuje magistrátní oddělení sociálních kurátorů na Křenové 20. Provoz šatníku závisí na darech od lidí, proto s příchodem zimy prosíme o pomoc s jeho naplněním oblečením, které už nevyužijete. Přijímáme hlavně pánské, neboť mužů je na ulici výrazně více než žen. Hodí se tepláky, rifle, mikiny, bundy, boty. Podpořit šatník můžete také nákupem nového spodního prádla nebo ponožek. První středu v měsíci (nyní 3. prosince) lze s darem přijít až do 20 hodin; po domluvě na telefonním čísle 544 502 602 je to možné i jindy v úředních hodinách.

▪
(ral)

Obraz dlouhý čtvrt kilometru. Náplavku zdobí nový mural

Jeden úsek nových protipovodňových stěn u Svratky na podzim ozdobila rozsáhlá abstraktní malba Proud od brněnské malířky Michaely Mráčkové. Zbýlé dva úseky zdi pokryjí popínavé rostliny.

Barevné mlhoviny inspirované přírodou, jimiž se line úzký pás jemných tahů štětcem imitující zvuky řeky. Tento koncept přinesla zrakově postižená studentka Fakulty výtvarných umění VUT Michaela Mráčková pro výzdobu protipovodňové stěny na Tábořského nábřeží.

Její malba se rozprostírá na ploše přibližně 485 m² o délce zhruba 260 metrů a je dobře vidět z Poříčí, od budovy Fakulty architektury VUT. Tento úsek nakonec bude jediný, který zdobí umělecká výmalba. Původně byla v plánu ještě na dalších dvou úsecích, a to hlavně proto, aby se předešlo vandalskému ničení. Nakonec ale jak na Bakalově nábřeží, tak na Poříčí dostane přednost výsadba popínavých rostlin.

„Jedná se o jasmín nahokvětý, loubinec trojčipý a loubinec pětistý. Tyto druhy mají velký potenciál proměnit betonové zdi v zelené plochy,“ popsal tiskový mluvčí Brna-střed Michal Šťastný. Tato městská část se bude o všechny zelené zdi starat.

S umístěním rostlin původně nesouhlasili vodohospodáři, protože u protipovodňových opatření je na prvním místě vždy bezpečnost a snaha nevytvářet případné velké vodě překážky. Nakonec se ale toto řešení ukázalo i z jejich hlediska jako schůdné, a tak zůstanou protipovodňová opatření na náplavce opravdu „přírodě blízka“, jak se od začátku označují.

Na výzdobu Bakalova nábřeží město dříve vyhlásilo výtvarnou soutěž. Snávrhy, které byly oceněny podle zadání, i když nakonec žádný z nich nebyl vybrán k realizaci, se lidé mohli v listopadu seznámit na výstavě. Doprovodný elektronický katalog je ke stažení na webu kultura.brno.cz v sekci Projekty – Sochařské Brno. ■

Radka Loukotová, Zuzana Gregorová | foto: Tatiana Drgonec Dižová

Novým ředitelem Národního divadla Brno bude Petr Štědroň, který v současnosti působí jako ředitel Divadla Na zábradlí. Funkce v Brně se ujme 1. srpna 2028 a vystřídá Martina Glasera.

Čtyři garsonky jsou aktuálně k mání pro mladé lidi žijící samostatně. Singles do 40 let se o bydlení mohou hlásit do 8. prosince, info na bydlení.brno.cz.

Od listopadu zastavují trolejbusové linky 34 a 36 na ulici Kounicově na nově zřízené zastávce Zemská knihovna.

Šťastné, veselé a zodpovědné. Pár tipů pro vánoční dobu

Hodně návštěv, hodně dárků, hodně jídla... Vánoce někdy umějí být až „příliš“. Přinášíme pár tipů, jak i v této náročné době myslet na naše okolí a planetu.

Netrapte kapra ve vaně. Při přenosu se dusí, ve vaně mu moc dobře není a opravdu ho zabít není žádná legrace (a kuchař ho zaživa moc neodpovídá duchu Vánoc). Dobře myšlené vypuštění zpátky do přírody nejspíš nepřežije. Nechte si kapra usmrtit hned při nákupu, jak doporučuje i Státní veterinární správa. (Úplně ideální je koupit ho přímo v sádkách a ušetřit ho stresu při dopravě a prodeji na stánku.)

Nejlepší jídlo je to, které se sní, ale ne vždycky to vyjde. Zbytky nesplachujte do záchodu (pokud nechcete dopřát vánoční hostinu i potkanům). Ty rostlinné patří do hnědého kontejneru, vše ostatní dejte v uzavřeném sáčku do smíšeného odpadu. Tam se dá odložit i použitý olej (bezpečně zavřený například v PET lahvi), který pak SAKO Brno v kotli přemění na teplo a energii. Když olej odevzdáte na sběrné středisko odpadů, je možné ho recyklovat. V žádném případě ho ale nevylévejte do dřezu nebo toalety, ucpává kanalizační potrubí.

Pořiďte si živý stromek v květináči (více na protější straně) nebo ten řezaný aspoň správně zlikvidujte. Patří k černé popelnici (ne k tříděnému odpadu ani jen tak před dveře), a pokud má průměr kmene víc než 5 cm, je potřeba ho rozřezat na přibližně metrové kusy. ■

Radka Loukotová

Rozšířenou verzi článku si přečtete na webu cosedeje.brno.cz.

V polovině prosince by se na Údolní, která se opravuje, měly vrátit tramvaje. Auta by na ulici mohla vjet v úsecích Husova–Marešova a Úvoz – Kraví hora. Zbytek bude hotový maximálně do konce března 2026.

Kupte si vánoční jedličku v květináči a na jaře ji vraťte zpět do lesa. Brněnské neziskovky takto pomáhají přírodě už 27 let.

Stromky v květináči: na Vánoce domů, na jaře do lesa

Brněnské neziskové organizace zahájily každoroční prodej vánočních jedlíček v květináči. Stromky zakoupíte v obchodech Nadace Veronica na Pekařské 38 a Palackého třídě 25 nebo i v Rezekvítku, Lipce či Ekocentru Brno. Cena 169 korun zahrnuje i návod k péči, a kdo si je koupí, může se pak zúčastnit jarní výsadby. Ta je v plánu 21. března 2026 u arboreta v Křtinách. Nákupem podpoříte ekologické projekty a pomůžete vrátit jedle zpět do lesů.

(java) | foto: Nadace Veronica

I senioři se mohou stát dobrovolníky

Senioři, kteří hledají smysluplné využití svého volného času, se mohou obrátit na Jihomoravské dobrovolnické centrum, jež pro ně nově nabízí veřejné konzultace. Ty probíhají každou středu od 10 do 12 hodin v přízemí Knihovny Jiřího Mahena na Kobližné. Více na webu dobrovolnickecentrum.cz.

(mad)

Bystrc chystá nový park. Kromě odpočinku poslouží i k akcím

Ze zelené plochy při ulici Vondrákové v Bystrci, kde se dříve nacházel hřbitov, se stane za tři roky prostor pro relaxaci. Vznikne tady totiž park. Bude jej také možné využít pro vystoupení dětí ze ZUŠ, svatební obřady, bohoslužby a další aktivity, o které lidé projeví zájem. První práce začnou ještě letos. Do konce roku se zajistí staveniště, na úpravy prostranství se připraví také veškerá zeleň. Opraví se historická zeď a cesty, přibude veřejné osvětlení a mobiliář a doplní se stromy a keře. To všechno bude podle odhadů stát bezmála 30 milionů. Téměř 12 milionů korun pokryje příspěvek Evropské unie.

(klo)

Těžištěm čtvrti Trnitá bude nové nádraží. Představí ho v Urban centru

V jižní části širšího středu Brna vzniká nová čtvrť Trnitá, která nabídne bydlení, pracovní příležitosti, veřejnou vybavenost, služby, obchodní i komerční aktivity a také rekreační plochy. Předpokládá se, že tu bude žít až 15 tisíc obyvatel a pracovat až 20 tisíc lidí. S dokončením se počítá zhruba za 10 let. Co je hotové už nyní?

Mezi Opuštěnou a Rosickou vznikla další část ulice Uhelné, Brno má díky stavbě protipovodňových opatření na Svatce novou náplavku a v lokalitě vyrostly nové městské bloky – Palác Trnitá za Městským úřadem Šlapanice a polyfunkční komplex ALLrisk MERIDIEM na ulici Komárovské. Naopak k zemi šly dvě opuštěné budovy na Trnitě za Zvonařkou a čerpací stanice na Opuštěné.

Dále se chystá demolice bývalé železniční polikliniky (ta začne pravděpodobně na přelomu roku) a někdejšího areálu ČSAD za dolním nádražím. Připravuje se stavba dalších polyfunkčních komplexů a projekty dalších nových ulic, veřejných prostranství, cyklostezek a městské zeleně. V přípravě je rovněž projekt přednádraží a zanádraží podle návrhu nizozemských architektů Benthem Crouwel a West 8.

Ústřední stavbou čtvrti Trnitá bude nové hlavní nádraží. To je součástí modernizace celého brněnského železničního uzlu, která zahrnuje i výstavbu přestupního terminálu v Černovicích, modernizaci trati v Židenicích, vybudování související městské infrastruktury nebo přeměnu nynějších kolejíšť na parky. Jedná se o zásadní projekt pro dopravní rozvoj Brna, který zlepší kapacitu železniční sítě a zkvalitní navazující dopravu ve městě.

Po nových železničních tratích budou jezdit i vysokorychlostní vlaky, které výrazně zkrátí dobu cestování a propojí Brno s dalšími evropskými metropolemi. Spoje s rychlostí vyšší než 300 km/h cestující přepraví do Prahy nebo Vídně za hodinu.

Pokud se chcete dozvědět víc nejen o brněnské železnici, vypravte se od 12. prosince 2025 do 12. února 2026 na výstavu do Urban centra na Staré radnici. Na zájemce bude počátkem příštího roku čekat i několik komentovaných prohlídek, procházek a tematických přednášek. Přesná data hledejte na webu urbancentrum.brno.cz.

Zuzana Gregorová

Platba za vodné a stočné v Brně mírně vzroste

Od 1. ledna 2026 se zvýší platba za vodu v Brně. Oproti letošním tarifům vodné a stočné vzroste o 2,3 % na 110,18 Kč za 1 metr krychlový. Narůst ceny odpovídá vývoji nákladů za služby, které poskytují Brněnské vodárny a kanalizace.

(tam)

Využijte služeb Opory Diakonie při péči o blízké

Staráte se o seniora, dítě s handicapem či o dospělého s chronickým onemocněním nebo po úrazu? Velkou pomocí se může stát celostátní program Diakonie Českobratrské církve evangelické s názvem Opora Diakonie, který pomáhá neformálním pečujícím řadou užitečných služeb.

Program stojí na dlouholetých zkušenostech v oblasti speciálního školství, rané péče a terénní i pobytové péče o seniory a zdravotně postižené. Díky Opoře Diakonie tak máte k dispozici online průvodce péčí, osobní konzultace, poradnu na telefonním čísle 800 915 915 či e-mailu poradna@oporadiakonie.cz, možnost účasti na různých kurzech a podpůrných skupinách nebo příručky, rady i videa. Všechno přitom najdete přehledně a rychle na jednom místě úplně zadarmo.

Podrobnosti o programu se dozvíte na webu oporadiakonie.cz.

(tam) | foto: Opora Diakonie

Brňáci pro Brno: Posouvat město k lepšímu může kdokoli

Bonzovat se nemá, ale hlásit se to musí, mohla by mít aplikace Brňáci pro Brno jako životní motto.

Vidíte nevyvezený kontejner, vyvrácenou značku nebo propadlinu v chodníku? Můžete udělat víc než se na to jen mračit. Stačí nedostatek vyfotit a nahrát i s lokalitou do aplikace v mobilním telefonu nebo na web brnaci.probrno.cz. Poté se dostane k příslušné městské společnosti nebo na úřad městské části. Stav řešení můžete průběžně sledovat. Připojte se k aktivním lidem, kteří za loňský rok nahlásili skoro 8 000 věcí.

(ral)

Na Ústředním hřbitově v Brně v listopadu vznikl památník k uctění dárců, kteří po smrti věnovali své tělo výzkumu a výuce na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity. Hrobka s možností vsypu popela, jejíž výstavbu iniciovali také medicí, stojí na bývalém místě posledního odpočinku významné rodiny Bašných a je kulturní památkou.

(klo) | foto: Zdeněk Kolařík

Výstava přibližuje plány o budoucnosti lokality Ponava

Nová čtvrť spojující zeleň, sport i moderní život. Tento návrh vyšel vítězně ze soutěžního dialogu Kanceláře architekta města Brna o lokalitě Ponava. Ateliér *bauchplan*.) (tak podle svého řešení zpracuje územní studii, která má počítat i s možnou výstavbou nového stadionu za Lužánkami. Vše o revitalizaci území se dozvíte na výstavě Vize pro Ponavu. Navštívíte ji do 7. prosince v Galerii architektury Brno na Starobrněnské 18, otevřena je každodenně od 15 do 19 hodin. Vstup je zdarma.

(tam) | vizualizace: *bauchplan*.)

Persefona učí, jak lépe zvládat emoce ve výchově i v práci

Kontrola emocí je jeden ze znaků, které odlišují dospělé od dětí. Ale ne každý to opravdu umí nebo v dané chvíli svede. Negativní emoce, například vztek, se pak mohou neblaze proplat do partnerských, rodičovských či pracovních vztahů. Brněnská nezisková organizace Persefona pomáhá nejen obětem domácího či sexuálního násilí, ale cílí i na ty, kteří se ho dopouštějí nebo mají potíže se zvládnutím vlastní agrese. V listopadu uspořádala kurz pro pracovníky v pomáhajících profesích a od letošního prosince do června 2026 otevírá terapeutickou skupinu pro rodiče, jimž občas ujíždějí nervy a chtěli by to změnit. Více na persefona.cz.

(zug)

STAVSERVIS.cz

Izolace teras a balkonů
Kontroly a opravy střešních plášťů
Údržba nemovitostí

Bezplatné posouzení a zpracování cenové nabídky.
Dlouholetá záruka na provedené práce.
www.stavservis.cz, tel.: 608 025 029

SC-503861/01

Dárkové poukazy

Divadelní zážitek pro vaše blízké

HUDEBNÍ DIVADLO KARLÍN
www.hdk.cz

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

SC-503413/60

Agentura Topkoncerty.cz zve
na koncerty na Špilberku.

OLYMPIC

12. 6. 2026

**Jiří Pavlica, Hradišťan &
H. a P. Ulrychovi, Javory**

24. 6. 2026

**A. Plachetka & O. Havelka
a jeho Melody Makers/
Nebe na Zemi**

11. 8. 2026

Předprodej: www.topkoncerty.cz

SC-503853/01

NOVÁ VETERINÁRNÍ KLINIKA KRÁLOVO POLE - BRNO

Královská starostlivost o Vašeho mazlíčka

- INTERNÍ MEDICÍNA
- PREVENCE
- STOMATOLOGICKÉ OŠETŘENÍ
- LABORATORNÍ DIAGNOSTIKA
- MAGNETICKÁ REZONANCE
- NEUROLOGIE
- NEUROCHIRURGIE
- CHIRURGIE
- SONOGRAFIE, RENTGEN

+420 608 088 008

Pohotovost neurologických pacientů 8-20h /po telefonické dohodě/ REXCARE, Vackova 736/5, 612 00 Brno-Královo Pole

www.rexcare.cz

SC-503810/01

Pro homesharing je nejdůležitější chuť a čas pomáhat

Znáte koncept sdílené péče? Právě o tomto projektu jsme si povídali s jeho koordinátorkou pro Brno a Jihomoravský kraj ze Slezské diakonie Janou Buchtovou. O koho pečuje homesharing? Vlastně o všechny – hostitel se stará o dítě s postižením a o hostitele i pečující dbají sociální pracovníce z projektové organizace. Jak to funguje, zjistíte v rozhovoru. A pokud vás aktivita zaujme, neváhejte, hostitelé jsou stále potřeba.

Představila byste nám blíže homesharing? Pro koho je určen a jak funguje?

Homesharing je koncept sdílené péče. Do Česka se dostal z Irska zhruba v roce 2017, kdy jej začala aplikovat pražská organizace Děti úplňku. Koncept sdílené péče znamená, že si proškolený laik k sobě domů bere dítě s postižením. U nás je to dítě od 3 do 26 let s intelektovým znevýhodněním, případně s poruchou autistického spektra s intelektovým znevýhodněním. Hostitel mu ukazuje svůj svět, tráví s ním čas a odlehčuje tím především pečujícím. Ti mají díky tomu čas na vyřizování svých záležitostí nebo ho stráví s ostatními dětmi či si třeba jenom na chvíli vydechnou. Zároveň homesharing přináší dítěti s postižením nové zážitky a může ho rozvíjet zase novým směrem. A pro hostitele samotného, tedy úplně běžného člověka, to znamená, že dělá něco užitečného, něco, co má smysl a může díky tomu poznat trochu jiný svět.

Slezská diakonie v Brně provozuje tento projekt od roku 2021. Jaké máte za tu dobu zkušenosti? Kolik rodin a hostitelů je v něm zapojených?

Fungujeme pátým rokem a zájem ze strany pečujících je obrovský – což jsme čekali. V pořadníku máme stabilně zhruba 50 rodin. První tři roky byl projekt uzavřen pouze pro klienty našich služeb. Následně jsme se otevřeli celému Jihomoravskému kraji a zájem se ještě zvýšil. Samozřejmě klíčové a nejtěžší je najít hostitele. Jednak lidé třeba vůbec neví, že taková možnost podpory

je, nebo si na to sami netroufají. Mnohdy si myslí, že jsou potřeba nějaké dovednosti a znalosti. Nyní máme spárovaných 13 rodin. Vzniká nám velký trychtýř – na začátku je přihlášených hostitelů poměrně dost, ale postupem času odpadají. Často během procesu zjistíme, že takto velký závazek nemůžou učinit. Z 10 přihlášených dobrovolných hostitelů dojdou ke konci procesu tak dva až tři.

Když se člověk rozhodne být hostitelem, jaká je přesně cesta? Co by měl splňovat, kolik volného času by měl mít?

My obecně říkáme, že stačí, aby člověku bylo více než 18 let a měl čistý trestní rejstřík. Nejdůležitější však je chuť a čas pomáhat. Prakticky se nám lidé ozývají pomocí dotazníku na webu. Následuje osobní schůzka, kde se ho snažíme trochu poznat a hlavně mu homesharing představit. Chceme zjistit jeho představy, časové kapacity nebo další podrobnosti. Co se týká času, tak ideální varianta je setkávání jednou za 14 dní, ale samozřejmě je to individuální. Zjišťujeme, jak budoucí hostitel bydlí, kvůli bariérovosti, abychom mohli vybrat vhodné dítě. Chceme také poznat motivace, proč do toho chce člověk jít, protože pečující dost zkoumá, komu bude svěřovat své dítě. Pokud po první informační schůzce přetrvává zájem, tak začíná hostitelská příprava. Jde celkově o dva víkendy a několik online setkání. Člověk to může brát jako sebezkušenostní záležitost. Budoucí hostitelé zkoumají svoje motivace, hranice a pronikají do světa dětí

Během celého procesu dbáme na velkou otevřenost, aby se všechny strany cítily v bezpečí a mohly říct, že jim třeba něco nevyhovuje nebo by to potřebovaly nastavit jinak.

Zaujal vás homesharing? Podrobné informace najdete na webu Slezské diakonie sdbarno.cz/projekty/homesharing. Pro první kontakt stačí vyplnit online dotazník.

s postižením a pečujícími. Když absolvují přípravu, tak se s nimi scházíme a snažíme se je spárovat s nejvhodnějším dítětem.

Seznamování musí být poměrně složitá věc – není to jen tak, nechat své dítě v podstatě cizímu člověku. A převzít zodpovědnost za druhého není o nic lehčí. Jak to celé probíhá, aby se všichni cítili v bezpečí?

Na začátku je pro nás důležité postupně vybudovat důvěru na všech stranách – jak v nás jako organizaci, tak mezi všemi účastníky. Pořádáme takzvaný párovací panel, kdy se snažíme pro hostitele najít vhodné dítě dle jeho možností. Jak velkou péči zvládne, ať už jde o krmení, přebalování, nebo mobilitu a další. Důležitým faktorem jsou i zájmy obou stran. Pro člověka, který rád chodí na procházky, se snažíme najít někoho, kdo také rád tráví čas venku. Zatím se nám párování vždy povedlo a klient a hostitel si sedli. Zároveň myslíme i na to, aby si lidsky sedli

také pečující s hostitelem. Během celého procesu dbáme na velkou otevřenost, aby se všechny strany cítily v bezpečí a mohly říct, že jim třeba něco nevyhovuje nebo by to potřebovaly nastavit jinak. První schůzka je u dítěte doma, kde probíhá seznamování. Následně se všichni potkáme u hostitele doma. Pro pečující je zásadní vědět, kde jejich dítě bude trávit čas. Zároveň můžou upozorovat potenciálně nevhodné věci, kaktusy, rohy a další okolnosti, na které bude potřeba dát si pozor. Na dalších schůzkách už postupně pečující odchází, ale jsme tam my za naši organizaci. Když už se hostitel i pečující cítí v pohodě, tak je vypouštíme do světa.

Podporujete dále už zaběhnuté hostitele a pečující?

Od začátku jsme v kontaktu s pečujícími osobami – což jsou nejčastěji rodiče. Nabízíme jim podporu v rámci základního

sociálního poradenství. Máme v týmu psycholožku, na kterou mají možnost se obrátit. Jakmile už získají svého hostitele, jsme pořád na příjmu. Kontaktujeme hostitele i pečující minimálně jednou za čtvrt roku a vidět se chceme alespoň jednou ročně. S hostiteli se dvakrát ročně scházíme na neformálním hostitelském setkání, kde můžou sdílet své zkušenosti. Stejně tak rodiče mají svépomocnou skupinu, v níž řeší svoje problémy. Jsme tady pro všechny strany. ■

Zdeňka Obalilová | foto: archiv Jany Buchtové

28. 11. 2025 – 14. 6. 2026
Nová výstava zve obdivovatele ÚLUV a Krásné jizby

V Dietrichsteinském paláci si prohlédnete jedinečnou kolekci výrobků Ústředí lidové umělecké výroby.

mzm.cz

do 19. 12.
Lhotáka si lidé mohou prohlédnout i koupit

Velkou prodejní výstavu 290 olejomalb, grafik, kreseb a knižních ilustrací Kamila Lhotáka pořádá Kalina Gallery.

kalina-gallery.cz

4. a 15. 12. | 19 hod.
V Redutě shrnují, jak jdou „Lidovky do řiti“

Osudy legendárních Lidových novin sleduje pod výmluvným názvem z titulku nová činohra, resp. kabaret Národního divadla Brno.

ndbrno.cz

4.–8. a 15.–17. 12.
Kde je hranice srozumitelnosti na divadle?

Groteska Panelák ukazuje soužití slyšících a neslyšících (a je vhodná pro obě publika). „Ec dysis crisis, mami“ ohledává situace krize.

studiomarta.cz

so 6. 12. | 20 hod.
Když umělec dává sbohem jevišti

Vladimír Koubek se v tanečně-pohybové inscenaci, která v Industrii propojí tři generace, ohlíží za svým životem a tvorbou.

industria.space

6.–7. a 20.–22. 12.
V Městském divadle se rozloučí se dvěma inscenacemi

Hudební scénu naposledy roztančí Heidi a před Vánocemi bude derniéra Noci pastýřů, dramatu o Jakubu Janu Rybovi a boji talentu s mocí.

mdb.cz

ne 7. 12. | 15 hod.
Vyrobte si deodorant a voňte po svém

Na workshopu v Lipce se naučíte vyrobit přírodní deodorant pro ženy i muže a vytvoříte si vlastní tuhý parfém z esenciálních olejů.

lipka.cz

po 8. 12. | 18 hod.
Proč a jaké tituly zakazují v „zemi svobodných“?

O knihách vyřazovaných z amerických škol a knihoven a pozadí tohoto procesu budou v MZK debatovat tři erudovaní hosté.

mzk.cz

čt 11. 12. | 14 hod.
Dům umění se na den promění v dům knih

Nejnovější knihy o umění, architektuře a designu se představí na 4. ročníku festivalu Brno Book Open.

brnobookopen.cz

čt 11. 12. | 18 hod.
Byl jsem jen hlas

Komorní večer naplněný verši a úryvky z dopisů připomene brněnského básníka Ivana Blatného. Vstup zdarma.

mzk.cz

čt 11. 12. | 14–20 hod.
V kohoutovickém aquaparku si děti zaplavou zdarma

Vodní diskotéku, soutěže a další program si užijí děti, horký punč na střeše bazénu dospělí.

aquapark.starez.cz

pá 12. 12. | 19 hod.
Soubor Svítání se setká s orchestrem Konzervatoře Brno

V nově zrekonstruovaném sále Leoše Janáčka (Lužánecká 14) čeká posluchače večer plný silných melodií a poetických textů.

svitani.com

Brněnskými galeriemi se prohnala výstavní smršť

Už od půlky listopadu vystavuje v Galerii Valchařská její kurátor Lukáš Bártl soubor svých autorských fotografií. Kurátorské role se tentokrát ujala Dita Pepe. Dva nové projekty představila na podzim také Moravská galerie: v Pražákové paláci hostí retrospektivní instalaci Květoslavy Fulierové Partitury (na snímku) i intervenci (A)l Performer čerstvého vítěze Ceny Michala Ranného za rok 2024 Vladimíra Havlíka. A vernisážový den 9. prosince otevře tři nové výstavy v Domě pánů z Kunštátu, Vašulka Kitchen i galerii G99.

(ral) | foto: Martina Morávková

Dva tipy, jak se rozloučit s letošním rokem

Ať už plánujete strávit Silvestra v elegantním prostředí, nebo si jen užít pohodový večer s blízkými, Brno má co nabídnout. Národní divadlo (ndbrno.cz) uvede 31. prosince od 18 hodin v Janáčkově divadle speciální večer Silvestr bez Louskáčka v choreografii Markéty Pimek Habalové s hudbou Petra Iljiče Čajkovského a sklenkou sektu ve foyer. Zelný trh pak o posledním letošním večeru ožije zimním kinem a koncertem Lumenů, stánky s občerstvením budou otevřené. Více na webových stránkách vanocebrno.cz.

(java) | foto: NdB

Je čas na dobré skutky: Nechte si pustit žilou

Předvánoční dobročinnost může nabývat mnoha podob. Jedna z nich zdaleka není omezená jen na adventní období. Darujte krev a pomozte nemocnicím zachraňovat životy. „Přijďte zažít skvělou vánoční atmosféru na Transfuzní a tkáňové oddělení Fakultní nemocnice Brno do Bohunic. 5. prosince můžete navštívit i speciální Mikulášský odběr,“ zve mluvčí nemocnice Pavel Žára. Adventní akce chystají i ve Fakultní nemocnici u sv. Anny. Blíže na fnbrno.cz/darce a fnusa.cz/darci-krve.

(ral) | foto: FN Brno

do 11. 1. 2026

Špilberku po setmění vládnou světýlka

Stovky světelných soch od princezen po draka oživují Špilberk denně od 17.30 do 22 hodin. Na kopec vás vyveze polární expres! storyoflights.eu

do 11. 1. 2026

Velké, malé, staré i nové betlémy vystavují u Mitrovských

V letohrádku po dvou letech ukážou také největší české dioráma na téma Život Ježíše Krista se 105 figurami z ovčí vlny. letohradekbrno.cz

ne 30. 11. | 15 hod.

Rozsvíte v zoo stromeček a pak běžte do divadla se slevou

Netradiční pozvánku na dětskou operu Ferda Mravenec předvede v zoo při rozsvěcení stromu Dětský sbor Brno v kostýmech zvířátek. detskysborbrno.cz

pá 5. 12. | 16 hod.

Mikuláš s andělem budou slavit a bavit v Pisárkách

Na tramvajové smyčce se bude žonglovat, tvořit a tančit, zatímco čert bude zavřený ve vozovně, takže nikoho strašit nebude. dpmb.cz

pá 5. 12.

Zabruslete si s Mikulášem

Na kluzišti na Vodově se bude ve dvouhodinových blocích od 15 do 17 a od 18 do 20 hodin nejen bruslit, ale i nadělovat. starez.cz

ne 7. 12. | 14 hod.

Vilu Stiassni projasní svátek světél

Spolek Štetl připravuje jako oslavu chanuky pátrací hru v zahradě, workshop výroby chanukí a drejdlů nebo židovskou tržnici. stetl.cz

st 17. 12. | 18 hod.

V Červeném kostele se propojí koledy a dobročinnost

Na podporu Domu pro Julii přednesou tři folklorní soubory adventní písně především z Valašska a ze Slovenska. fosjanosik.cz

ne 21. 12. | 17 hod.

Vstupte do svátků s Českou a Moravskou mší vánoční

Klasickou Rybovku aneb Hej, mistře! i její moravskou předchůdkyni Čuj, Miko, čuj! uvede Janáčkovovo divadlo. ndbrno.cz

pá 19. 12. | 17.30 a 19.30 hod.

HaDivadlo opět uvede svůj vánoční zázrak

V Alfa pasáži se jako každý rok sejde současná i stará herecká garda včetně Pavla Lišky, aby vytvořila speciální Psaní Ježíškovi. hadivadlo.cz

so 20. 12. | 15 hod.

Koledování s Polárkou zahrne zvyky i pouť do Betléma

Odpoledne v divadle zapojíte všechny smysly do poznávání vánočních zvyků a po setmění se vydáte v průvodu do Björnsonova sadu. divadlopolaraka.cz

út 23. 12. | 10 hod.

Na Nové radnici se Vánoce slaví 23. prosince

Vyzvedněte si betlémské světlo, vydejte se na komentovanou prohlídku Nové radnice a užijte si program pro děti. brno.cz/vanocenaradnici

so 27. 12.

Kde po Štědrém dnu svítí hvězda? Na Kraví hoře

Tradiční vánoční akce Hvězdárny a planetária Brno přinese bohatý program i premiéru nového filmu v digitáriu. hvezdarna.cz

Novinky letošních trhů: Magický les i zimní kino

Svařák do vratného kelímku (zálohu lze následně darovat neziskovým organizacím) nebo výrobky od českých řemeslníků, to je na trzích v centru Brna už klasika. Co je letos nového? Nádvoří Nové radnice se proměnilo v magický les pro děti, Římské náměstí od 4. prosince hostí Festival zlovyků. Přibýly nafukovací fotopointy nebo vyhlídkový stánek na náměstí Svobody. Díky telemostu zamáváte do našeho partnerského města Poznaň. A na Zelném trhu bude i po svátcích promítat zimní kino. Více na webu vanocnitrybrno.cz.

Text a foto: Radka Loukotová

Vypravte se do kostela nejen na půlnoční

Na koncerty a další kulturní akce s duchovním rozměrem zve projekt Křesťanské Vánoce. Živé betlémy se odehrají například na Boží hod v Bysterci a na Lesné, na Štěpána v Žabovřeskách (více na webu krestanskevanoce.cz). V krovech u sv. Jakuba bude ke zhlédnutí adventní multimediální expozice, samotný kostel se představí na vánočně laděných prohlídkách (visitjakub.cz). Ve sváteční době odslouží několik mší brněnský biskup Pavel Konzbul (štedrovečerní půlnoční na Starém Brně, 26. prosince a 1. ledna na Petrově).

Text a foto: Radka Loukotová

Lužánky zvou na program o adventu i po svátcích

I letos si můžete zpříjemnit advent ve Středisku volného času Lužánky. V sobotu 13. prosince od 13 do 19 hodin vás na Lidické 50 čekají Vánoce v Lužánkách aneb Putování do Betléma s dílnami, dobročinným občůdkem, stezkami, komentovanými prohlídkami skleníku LUSK i divadlem. Zajít můžete také na mikulášské akce, cirkusová vystoupení a živý betlém. Po svátcích pak vyrazte na procházky s aplikací LAPka či po stezkách S Mendelem za pokladem a O oslíkovi s bílou hvězdičkou. Kompletní program najdete na webu luzanky.cz.

(java) | foto: SVČ Lužánky

Vidíme to růžově. ARENA má jméno

Nová multifunkční hala už postupně zapadá do kontextu výstaviště, Pisárek i Brna obecně. Před nedávnem získala své jméno – T-Mobile ARENA – a s ním i růžovou, kterou bude využívat jak na vnějších, tak vnitřních světelných prvcích. Díky spolupráci s největším mobilním operátorem v Česku bude také vybavena jedinečnou datovou sítí a konektivitou.

Zdeňka Obalilová

Zářivé T se nyní nachází uvnitř haly, brzo však bude zdobit její fasádu. Partnerství se společností T-Mobile bude trvat přinejmenším dva roky, přičemž je zaručena opce na další rok, to znamená předkupní právo pro tuto firmu na prodloužení partnerství s ARENOU BRNO. Jedná se o jedinou evropskou halu tohoto jména.

Foto: Zdeňka Obalilová

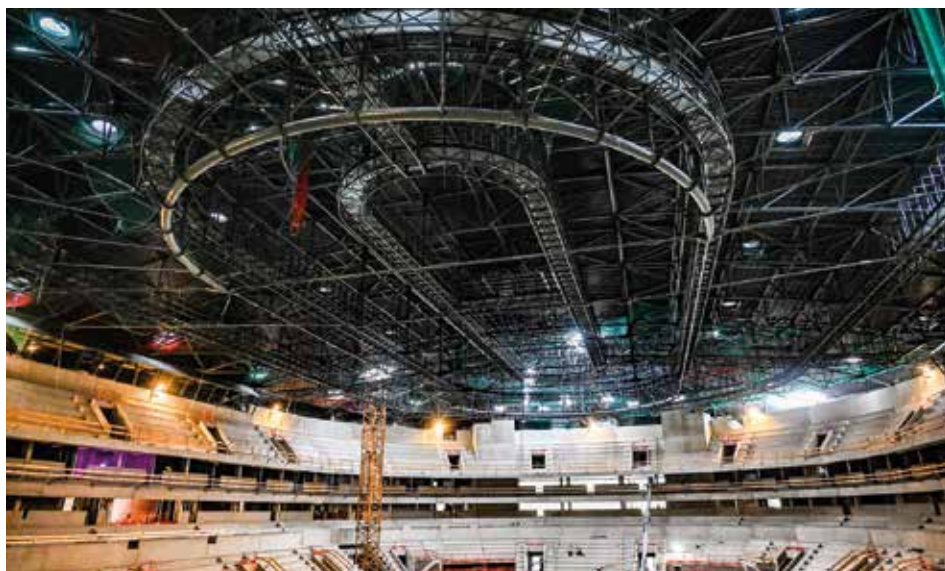
Smlouva byla podepsána na konci října a při té příležitosti byl odhalen i model haly se všemi novými prvky. Díky této spolupráci bude mít multifunkční budova špičkovou infrastrukturu a bezpečný provoz moderních digitálních služeb. To v kontextu kapacity haly klade vysoké nároky na rozsah sítě, fakticky to mimo jiné znamená až několik desítek kilometrů optických vláken.

Foto: Marie Schmerková

Hala už dávno nevypadá jako staveniště, je to již budova a stavbaři se z velké části přesunuli do jejího vnitřku. Venku se skládá hlavní střešní plášť a hned pod ním pracovníci montují ocelovou konstrukci a střešní lávky, na něž se nainstaluje další technika včetně zábavní, jako jsou monitory nebo světla.

Foto: Marie Schmerková

Aktuálně se budují rozvody od elektroinstalací přes vodu a kanalizaci po vzduchotechniku a ústřední vytápění a chlazení. Stavbaři pracují také ve venkovních prostorách. Zde se dokončují retenční nádrže a připravují se parkoviště. S novým rokem přijde na řadu položení finálních podlah a povrchů, instalace sedaček a vnitřního vybavení a další práce směřující k otevření haly, plánovanému na podzim roku 2026.

Foto: Marie Schmerková

Karel Příza, pionýr brněnského průmyslu, který mluvil česky

Karlu Janu Přízovi (1781–1854), prvnímu českému textilnímu podnikateli v Brně, který v době ovládané německy hovořícími továrníky dokázal prosadit české jméno i vlastní vizi, byla v roce 1946 v katastru Trnitá dedikována ulice – Přízova.

Na počátku 19. století si na adrese Cejl 10 založil dílnu na výrobu sukna a kazimíru (starý druh vlnářské tkaniny, která se používala hlavně na kalhoty, lehké kabáty a svrchníky) soukenický mistr Karel Jan Příza (1781–1854). Díky úspěšnému podnikání pak na jejím místě a na parcelách dvou přikoupených domů postavil novou budovu, kde v roce 1815 na základě továrního oprávnění zřídil první českou textilní manufakturu v Brně.

Od konce 18. století se v Brně prudce rozvíjel textilní průmysl, což městu, jak je všeobecně známo, vyneslo přezdívku moravský Manchester. Ačkoliv většina továren byla v rukou německy mluvících podnikatelů, kteří určovali tempo rozvoje a měli na něj zásadní vliv, existovaly i české (a čestné) výjimky.

K nim patřil například brněnský textilní továrník Karel Jan Příza se svou manufakturou na Cejlu, tedy v místech, kde se formovala průmyslová tvář Brna a psaly se dějiny zdejšího podnikání. Bývalá továrna s mansardovou střechou stojí na jedné z páteřních ulic širšího centra města dodnes.

Příza pocházel z rodiny řezníka, který bydlel na předměstí Dolní Cejl. Ve šlápějích otce, který zemřel, když synovi byly tři roky, nešel. Vyučil se soukeníkem a jako tovaryš

pracoval u Johanna Christiana Biegmanna v Zábrdovicích.

Tam rychle pochopil, že industriální doba přejí odvážným. Když se osamostatnil a dosáhl mistrovského práva, zřídil si roku 1802 na Cejlu první dílnu na výrobu sukna a kazimíru. Ke stavbě s dílnou brzy přikoupil dva vedlejší domy, v letech 1810–1811 nechal všechny tři zbourat a na jejich místě vystavěl novou jednoposchodovou továrnu. Na konci parcely, u Svitavského náhonu, k ní přibyla ještě barevna.

V roce 1815 už měl Příza v provozu 14 tkalcovských stavů, zaměstnával mnoho lidí a ročně vyráběl kolem 500 kusů sukna, které šlo na odbyt ve všech částech monarchie, v Polsku i Rusku. Úřady mu však udělily jen jednoduché tovární oprávnění, které ho nezbavilo některých cechovních nařízení, např. měl omezené možnosti při skladování hotového zboží.

Podnikatel se nevzdal. Rozšířil dílny na 18 velkých a 5 malých stavů, odkoupil valchu a produkci zvýšil na 800 kusů ročně. O jeho výrobky měli zájem dokonce až v Turecku a jeho jmění se odhadovalo na 143 tisíc zlatých (v roce 1850 byl údajně průměrný roční plat vyššího úředníka 500–700 zlatých, dělníka 100–200 zlatých). Když v roce 1820 o oprávnění znovu požádal, získal konečně plné zemské tovární privilegium.

Empatie k dělníkům podnikání prospívá

Karel Jan Příza se podle historiků snažil zajistit lepší podmínky i pro své dělníky, což v době počínající industrializace nebylo samozřejmé. Také je v letech 1816–1818, kdy výrobu postihla krize, nepropouštěl – a to se mu později vyplatilo.

Úspěch mu umožnil i výraznější společenský vzestup. Roku 1825 koupil zámek v Konicích v okrese Prostějov, nákladně jej opravil a s rodinou se tam odstěhoval. V roce 1830 předal svůj podnik synům. Zemřel pravděpodobně v roce 1854, některé prameny však uvádějí i léta 1853 či 1852.

Na konci 60. let 19. století odkoupila budovu na Cejlu od Přízových firma Strakosch & Weinberger, později v podnikání pokračoval už jen Adolf Weinberger a jeho dědicové. Továrna rostla o další křídla, haly a provozy a stala se součástí prudkého rozvoje moravského Manchesteru. Weinbergerům patřila až do roku 1949. Po znárodnění sloužila Mosilárně, dnes v části prostor sídlí státní úřady. ■

Markéta Žáková | foto: Zdeněk Kolařík

PETR SLANINA

Precizní malířské práce s úklidem.

**MALÍŘ
POKOJŮ**

723 867 844

SC-503849/01

MOU Masarykův
onkologický
ústav

**Stipendium až
60 000 Kč bez
nutnosti praxe!**

Farmaceutický
asistent
Všeobecná
sestra
Radiologický
asistent

více informací → www.mou.cz/kariera

SC-503850/01

jsme vaše
energie **95**
let

**TEPLÁRNY
BRNO**

**Topíš,
svítíš,
neřešíš**

Váš dodavatel tepla, elektřiny a plynu.
Spolehlivá energie z Brna – pohodlně,
férově, bez starostí.

**Přidejte se
k nám**

Pro získání nezávazné kalkulace
vyplňte formulář.

www.teplarny.cz

SC-503852/01

E-MOBILITA
TEPLÁRNY BRNO

**Oslavte s námi
výročí!**

Teplárny Brno letos slaví
95 let – a při té příležitosti
jsme pro vás, naše zákazníky,
připravili soutěž.

Jak na to?

Stačí, když 4. prosince 2025, v den
našeho výročí, využijete kteroukoliv
z našich dobíjecích stanic k nabití
vašeho elektromobilu. Každý
95. zákazník získá:

- dárek s merchem
E-mobility Teplárny Brno
- dárkový poukaz do Galerie
Vaňkovka v hodnotě 950 Kč

**jsme vaše
energie**

www.emobilitabrno.cz

Seznam
našich
dobíjecích
stanic

SC-503852/02

PREVENTIVNÍ VYŠETŘENÍ ŠEDÉHO ZÁKALU ZDARMA

Je vám přes šedesát a hůře vidíte i s brýlemi? Příčinou může být nejčastější onemocnění seniorů – **šedý zákal**. Jeho průvodním znakem je vidění jako v mlze a zastřené barvy. Pokud není léčen, může vést až k **úplné slepotě**. Zda šedým zákalem opravdu

trpíte, zjistíte **bezplatně** v Oční klinice NeoVize Brno. V rámci prevence šedého zákalu nyní nabízí všem seniorům oční vyšetření zdarma s krátkou objednáací dobou. **Objednejte se ještě dnes a v den vyšetření předložte tento poukaz.**

POUKAZ NA PREVENTIVNÍ VYŠETŘENÍ ŠEDÉHO ZÁKALU ZDARMA

Oční klinika NeoVize
Viniční 235, Brno
www.neovize.cz

 775 858 700
 brno@neovize.cz

Tento poukaz předložte na recepci kliniky do 15.01.2026.

SC-503821/01

ESPERANZA SPALDING GOGO PENGUIN JOSHUA REDMAN BRAD MEHLDAU & CHRISTIAN MCBRIDE BELA FLECK EDMAR CASTANEDA ANTONIO SANCHEZ

SC-503793/01

**DŘEVĚNÉ BRIKETY
PRÉMIOVÉ KVALITY
ZA VÝHODNOU
CENU!**

DŘEVĚNÉ EKO BRIKETY

**VHODNÉ DO VŠECH TYPŮ KAMEN,
KRBŮ A KOTLŮ NA TUHÁ PALIVA**

1 paleta = 1 tuna jen 7 900 Kč

AKCE
DOPRAVA ZDARMA
při odběru od 2 tun do 30 km
z prodejních skladů

**OBJEDNÁVEJTE
PŘÍMO U VÝROBCE!**
518 625 054

EKO BRIKETY s.r.o., Kelčany 60

www.ekobrikety.cz

SC-503350/08

Klobouky Dantes

Dantes BRAND

**široký výběr
pro slavnostní
i civilní příležitosti**

**Pro ženy i muže,
kteří vědí, co znamená styl**

OC OMEGA • náměstí Svobody 9
Po-Pá 9-19 h; So 9-14 h

SC-503841/01

JARO

Lepší pojištění pro každého

**Srovnání
VŠECH pojišťoven
na jednom místě**

NC Královo Pole, Brno

Tel.: +420 723 916 290

NEJLEVNĚJŠÍ POVINNÉ RUČENÍ

OC FUTURUM, Brno

Tel.: +420 733 699 559

**CENY OD
1187,- Kč
ROČNĚ**

naskenuj QR kód a spočítej si:

**SROVNÁNÍ VŠECH POJIŠŤOVEN NA JEDNOM MÍSTĚ.
PŘIJĎTE K NÁM A ZARUČENĚ UŠETŘÍTE.**

SC-503820/01

světelný park

HRAD ŠPILBERK

Brno | Hrad Špilberk

od 12. 11. 2025 denně od 17:30 do 22:00 hodin

partneři akce:

Nejlevnější vstupenky na storyoflights.cz

Podporu hasičům i záchrance беру za samozřejmou

Markéta Vaňková
primátorka města Brna,
Společně – ODS a TOP 09

Dokážou zkrotit plameny, jako první mnohdy dojíždějí k nejtragičtějším nehodám, pomáhají při živelních pohromách. Nedílnou součástí jejich každodenní práce je odvaha i obrovský kus nezištnosti. Tím víc si vážím medaile Hasičského záchranného sboru ČR Za zásluhy o bezpečnost, kterou jsem jako primátorka měla tu čest minulý měsíc převzít.

Na druhé straně, chápu to jako symbolické gesto, protože považuji za samozřejmost, že jako město můžeme jihomoravskému sboru poskytovat dlouhodobou finanční podporu. Například pro letošní rok činí celková částka vyčleněná v rozpočtu takřka 63 miliony korun. Z toho je 28 milionů určeno na pořízení dvou prvovýjezdových vozidel.

Stejně tak se snažíme cíleně podporovat i jihomoravskou záchranku, vždyť zhruba polovina z jejich 100 tisíc výjezdů ročně směřuje na území Brna a jeho okolí.

Memorandum o spolupráci, které skončilo s loňským rokem, jsme prodloužili o dalších pět let. Což konkrétně znamená, že v rozmezí let 2020 až 2028 věnujeme záchranářům 10 sanitek s nejmodernějším vybavením. Tu v pořadí sedmou bychom jim měli předávat na přelomu roku.

A nedávno jsme také odsouhlasili, že darujeme kraji pozemky v Bystrci, aby zde mohla vyrůst nová základna záchranné služby. Je to logické – počet obyvatel v této aglomeraci s bytovou výstavbou narůstá, nedaleko navíc leží vyhledávaná Brněnská přehrada.

Na rozdíl od ostatních výdajů bych uvítala, kdyby právě tyto byly „zbytečné“ a ani hasičská auta, ani sanitky by nemusely vyjet z garáží. Což se ale bohužel asi nestane. ■

Více než tři kilometry světelných řetězců na dvacetimetrové jedli, 188 speciálních skleněnek z orloje, na 235 stánků... To vše sice patří k adventnímu Brnu, ale hlavní atributy Vánoc tak snadno spočítat nelze. Protože aby byly svátky opravdu šťastné a veselé, je potřeba především hodně zdraví, hromada lásky v náručí nejbližších a aspoň trochu klidu. Ať vám tedy letos nic z toho nechybí. Krásný sváteční čas.

(mv) | foto: Marie Schmerková

Snažíme se vás informovat o dění v Brně nejrozumnějšími způsoby, ale přesto se zdá, že ne vše, co vás zajímá, se k vám také dostane. Ráda bych proto na tomto místě vždy zodpověděla některé z otázek, které mi posíláte nejčastěji.

Co vás zajímá

Ozdobí střed města nové stabilní girlandy? A kdy?

Pro letošní rok nahradily problémové girlandy dočasné světelné převěsy (stejně jako vloni) v červené a teplé bílé v Masarykově, České, Běhounské a Kobližné.

Naší snahou ale je ve výsledku vrátit do středu města stabilní světelnou výzdobu, která byla pro Brno typická již od 70. let minulého století. Tyto plánované girlandy by měly viset na Kobližné, Běhounské, Masarykově, České a nově také v Rašínově. Pokud vše půjde podle plánu, ještě do konce letošního roku by měla být vypsána veřejná soutěž na jejich podobu. V podmínkách budeme vyžadovat co nejpřísnější technické parametry, aby budoucí ozdoby byly odolné především proti vlhkosti.

Samotná soutěž bude dvoukolová. V prvním kole budou ze všech dodaných návrhů určeny čtyři, které postoupí do užšího výběru.

Zvolené řešení se pak stane zadáním pro výrobce a dodavatele.

Smlouva by měla být uzavřena v polovině příštího roku. Pak je ale potřeba ještě přičíst čas nutný na výrobu i samotnou instalaci.

V ideálním případě by nové girlandy mohly zdobit střed Brna na sklonku roku 2027 – možná tedy již o adventu, ale nechci teď zbytečně předbíhat.

Markéta Vaňková

Adventní chvíle pozastavení v Brně, které stojí za to prožít

Filip Chvátal
náměstek primátorky města Brna,
Lidovci a Starostové

Začíná advent. Období, kdy se město na chvíli zpomalí, i když se to možná zdá nepravděpodobné. V ulicích přibývá světla, doma se chystají svíčky na věnci a člověk si uvědomí, že rok už se opravdu chýlí ke konci. A to je vždy chvíle, která vybízí k ohlédnutí. K zamyšlení nad tím, co se povedlo, co má smysl a co nám dělá radost žít právě v Brně.

Letos mám velkou radost z proměn brněnské zoo. Po letech menších úprav přišlo období větších a viditelných změn. Medvědice Cora má nový, prostornější výběh, který jí dává možnost většího pohybu i aktivity. Společnost jí dělají dvě mladé medvědice, Anna a Elsa, které k nám dorazily z Německa.

Návštěvníci mohou poprvé v novém výběhu vidět pozoruhodné opice dželady až z Etiopie. Probíhá rekonstrukce hlavního vstupu, aby byl příjemnější, pohodlnější a dostupnější pro rodiny. Zároveň připravujeme další změny, které posílí chov vzácných druhů. Každý nový výběh nebo pavilon není jen stavba. Je to závazek, že město bere péči o zvířata a přírodu vážně.

Zeleň pomůže dýchat čtvrti i lidem

Podobně jsem vděčný i za to, že se daří otvírat Brno lidem. Náplavka na Poříčí dnes žije, a když tam člověk jde o víkend, vidí rodiny, cyklisty, děti u vody. To jsme v Brně prostě dlouho neměli a změna je opravdu velká.

Podobně nový park u Žabovřeské není jen doplněk stavby silnice. Je to kus zeleně, který pomůže dýchat čtvrti i lidem kolem.

Zahájení adventních trhů na náměstí Svobody v roce 2024. Foto: Marie Schmerková

A pak jsou tu menší, ale neméně důležité kroky. Přibývají nové zelené stěny, které ochlazují okolí a zlepšují kvalitu ovzduší. Ozeleňujeme vnitrobloky, které se mění v místa, kde se dá posedět.

Plánujeme opravu parku při ulici Bašty, odkud je jeden z nejkrásnějších výhledů na Petrov. V Husovicích se postupně revitalizuje park Marie Restituty. U Základní školy Úvoz vzniká nový prostor pro děti i rodiče.

Ať se setkáváme a mluvíme spolu

Tyhle proměny možná nejsou vidět na první pohled, ale právě ony tvoří město, ve kterém se dobře žije. Město vztahů, drobných zastavení a každodenních radostí.

A právě advent k takovému zastavení vybízí. Brno v tomto čase umí být výjimečné. Nejen světly a trhy, ale chvílemi, kdy se lidé setkávají bez spěchu. Kdy si dopřejí horký nápoj venku, i když je chladno. Kdy si jednoduše řeknou: Je dobré být spolu a na

chvíli se zastavit. I proto moc fandím práci zaměstnanců TIC, díky kterým můžeme být v adventním čase na Brněnské Vánoce prázdem hrdí.

Přeji vám, ať letošní Vánoce přinesou klid. Nejen ten na chvíli u stromku, ale takový, který člověk nese v sobě. Ať se setkáváme, mluvíme spolu a vnímáme, že Brno je domov. A že stojí za to o něj s péčí a pokorou dál usilovat.

Centrum města má být bezpečné hlavně pro chodce

Monika Lukášová Spilková
zastupitelka města Brna,
Česká pirátská strana

V současné době rezonuje brněnským děním téma sdílených koloběžek. Situace zejména v centru města je skutečně tristní.

Koloběžky jsou často využívány kurýry rozvázkových služeb, kteří z povahy své práce velmi spěchají, a proto často nedodržují pravidla provozu. Svou jízdou pak ohrožují chodce v pěší zóně, kde mají mít lidé pocit bezpečí a klidu. Zejména ve večerních hodinách se pak na koloběžky přesunou skupinky často alkoholem podroušených osob, které také nemohou být považovány za ohleduplné jezdce.

Náš pirátský zastupitelský klub proto souhlasí s přiměřenými omezeními pro tyto dopravní prostředky – stejně tak pro segwaye a podobná zařízení. Rychlá jízda na segwayi či elektrokoloběžce je pro pohyb chodců riskantní a mnohdy nebezpečná. Stejně tak je třeba důsledně řešit enormní množství automobilů v historickém centru.

Naopak podporujeme možnost nadále využívat sdílená kola (neelektrická), která jsou vhodným a ekologickým doplňkem městské mobility. Kola pomáhají snižovat zátěž v podobě individuální automobilové dopravy a zároveň podporují zdravý pohyb obyvatel. Dalším dlouhodobým problémem je nekoordinované parkování – či spíše „odhazování“ koloběžek kdekoli na chodnících, u přechodů nebo v křižovatkách. Navzdory jednáním vedení městské části Brno-střed s poskytovateli těchto služeb se situace nezlepšila. Proto nyní podporujeme změnu vyhlášky, která poskytovatele zaváže k tomu, aby po 22. hodině odkládali sdílené koloběžky z centra města. Pro sdílená kola žádáme výjimku. ■

Brno získá zpět své kroje

Petr Bořecký
radní města Brna,
Lidovci a Starostové

V předvánočním čase si víc než jindy uvědomujeme, odkud pocházíme a co nás drží pohromadě.

A právě proto mám radost, že jsme v Brně podpořili vznik původních krojů pro naše městské části více než 9 miliony korun. Projekt, který loni vyhrál v participativním rozpočtu, reaguje na to, co jsme občas vnímali. Při folklorních slavnostech se často nosily kroje z Kyjovska, i když tady v Brně máme vlastní tradice a příběhy.

Jako radní pro participaci vnímám tuhle podporu jako něco víc než jen financování. Proto přichází změna. Kroje, které vzniknou, budou mít kořeny přímo tady, v brněnských městských částech. To znamená, že rodiny, spolky i folklorní chasy budou mít možnost nosit oděv, který je autentický. Na hodech, průvodech, slavnostech. A to je přesně to, o čem participace je. O tom, že hlas každé městské části má váhu.

V předvánočním čase si připomínáme, že tradice, setkání a úcta k tomu, co bylo, jsou součástí našeho života. Přeji vám všem, abyste v tomto krásném období našli chvíli pro sebe i pro ty, na kterých vám záleží. Ať nové kroje, které prošly rukama lidí z našich čtvrtí, připomenou, že Brno je komunita, kterou tvoříme společně. ■

Brno prodává pozemky Technologickému parku

Jiří Oliva
radní města Brna,
Sociální demokracie

Město Brno je dominantním vlastníkem akciové společnosti Technologický Park Brno, která provozuje své podnikatelské aktivity v Králově Poli a v Medlánkách v bezprostřední blízkosti areálu Vysokého učení technického v Brně.

Velká část pozemků, na nichž tato společnost působí, je ve vlastnictví města Brna. Část těchto pozemků byla již před třiceti lety pronajata Technologickému parku a nájem byl vložen do základního kapitálu společnosti.

Nyní jsme přikročili k vyřešení vlastnictví zbylých pozemků, jejichž právo nájmu nebylo vloženo do základního kapitálu. Jedná se o rozlehlé parcely v areálu společnosti, které byly znalcem oceněny na 292 milionů korun.

S Technologickým parkem jsme se dohodli, že si jednotlivé pozemkové celky bude od města odkupovat postupně. Nyní Zastupitelstvo města Brna schválilo prodej první části souboru pozemků za 151 milionů korun. Další soubory pozemků budou prodávány společnosti v následujících letech až do roku 2030.

Jedná se o oboustranně výhodnou transakci, kdy město Brno získá prostředky na financování svých investičních aktivit a společnost Technologický Park Brno definitivně majetkoprávně vyřeší pozemky, na nichž provozuje svou obchodní činnost. ■

Distanční způsob vzdělávání

Tomáš Anderle
zastupitel města Brna,
SPD, Trikolora, Moravané a NK

Stále více se setkáváme s názory prosazujícími distanční způsob vzdělávání bez ohledu na skutečný přínos pro žáky, a to zejména ty školou povinné.

Pojďme si tento pojem rozebrat. Jedná se o multimediální formu studia, která poskytuje vzdělávací příležitosti pro samostatně se vzdělávající studenty, přičemž učící se jedinec je fyzicky vzdálen od konzultanta a nese primární odpovědnost za svoje výsledky.

Forma je založena na samostudiu za pomoci metodicky účelně zpracovaných materiálů, a to i prostřednictvím multimédií. Distanční systém je v menší míře doplněn i prezenční formou.

Dle mého názoru je tato forma vzdělávání vhodná výhradně pro dospělé osoby. Uplatňuje se tam, kde je horší infrastruktura a možnost každodenního dojíždění. Zásadní rozdíl ve vzdělávání dospělých jedinců je ten, že dospělý je už zformován a nemusí se na něho výchovně působit, na rozdíl od dětí školou povinných. Dospělí žáci a studenti jsou životem již dostatečně motivováni k dosažení stanoveného cíle.

Žáci základních škol potřebu vzdělání tolik nepocítují, a je tedy nutné na ně působit nejen pedagogicky, ale zejména výchovně. Jde o formování osobnosti žáka, protože proces formování zde nebyl ukončen.

Obávám se, že právě pro žáky ZŠ tato forma přínosná není, riziko spatřuji v sociální izolaci, následném stresu a deprivaci. Připouštím, že v některých předmětech je možné tuto formu vzdělávání uplatnit, a to například v informatice.

Brno navyšuje podporu sportu i investice do zázemí

Tomáš Aberl
radní města Brna,
Společně – ODS a TOP 09

Sportovní mládež je budoucností brněnského sportu – a město ji chce dlouhodobě podporovat nejen slovy, ale i činy.

Proto jsme se rozhodli pro významné navýšení rozpočtu v dotačním titulu na podporu mládežnického sportu o dalších 20 milionů korun. Celkem tak bude mít tento titul v příštím roce k dispozici už 140 milionů korun.

Tyto prostředky pomáhají sportovním klubům zajišťovat trenéry, vybavení i potřebné zázemí pro děti a mládež. Každá koruna investovaná do pohybu dětí se městu vrací v podobě zdravější, aktivnější a soudržnější společnosti.

Kromě podpory klubů se zaměřujeme také na kvalitu sportovišť. Dalších 6 milionů korun proto půjde na opravy městských sportovních areálů, což umožní jejich rychlejší modernizaci a lepší podmínky pro sportovce i veřejnost.

V příštím roce nás také čekají nezbytné úpravy fotbalového stadionu na Srbské, aby splňoval požadavky pro utkání 1. ligy. Součástí prací bude i obnova sedaček pro diváky, což zlepší komfort fanoušků při návštěvách zápasů.

Naším cílem je, aby Brno bylo městem, kde má sport své pevné místo – od dětských tréninků až po vrcholové zápasy.

Testujeme sdílení elektřiny mezi školou a školkami

Jana Drápalová
zastupitelka města Brna,
Zelení a Žít Brno

Od května 2024 funguje na střeše Základní školy Svážná, jejímž zřizovatelem je městská část Brno – Nový Lískovec, fotovoltaická elektrárna o výkonu téměř 100 kWp. Díky tomu škola šetří ročně stovky tisíc korun za elektřinu a ještě zhruba 50 MW prodá do sítě.

I když výkupní cena od společnosti Energie Teplárny Brno je vyšší než běžně na trhu, nejvýhodnější je samozřejmě co nejvíc elektřiny využít přímo ve škole.

Zkušenosti s celoročním provozem ukazují, že spotřeba ve škole se časově úplně nekryje s výrobou. A to ani v denním režimu, ani v jednotlivých ročních obdobích. Školní kuchyně, která je největším „žroutem“ elektřiny, začíná vařit brzy ráno. Naopak odpoledne, kdy v létě ještě hodně svítí, už ve škole spotřeba velká není.

A protože prodávat přetoky není ekonomicky výhodné, společně s ředitelem školy se zabýváme možnostmi, jak přebytečnou elektřinu co nejlépe využít. Aktuálně prověřujeme doplnění baterie, která by škole výrazně pomohla zvýšit vlastní využití elektřiny.

Druhou alternativou, kterou umožňuje nově přijatá legislativa, je využít elektřinu v jiných budovách, například ve školkách a na radnici. V tomto případě sice odběratel hradí plnou cenu za distribuci, ale ušetří na silové elektřině. Celkem by tak městská část mohla ročně ušetřit zhruba 150 tisíc korun. Není to mnoho, ale dobrý hospodář ani takovou částku nenechá ležet na zemi. Zvláště, když od příštího roku budou obce hradit platy nepedagogických zaměstnanců škol a navýšení prostředků od státu tyto náklady ani náhodou nepokryje.

Brno, které mám ráda

Sabina Benešová
zastupitelka města Brna,
ANO 2011

V Brně jsem vyrostla. Ted' chci pomáhat, aby tu mohly vyrůstat další generace s dostupným bydlením a perspektivou.

Letos jsem se stala zastupitelkou města, které mám tak ráda. Jako člověk, který v Brně žije celý život, sleduji, jak se naše město postupně proměňuje. Mám radost z toho, že se ho daří modernizovat a usku-tečňovat věci, které mají smysl, například podporu bydlení pro mladé nebo výstavbu nové multifunkční haly.

Dostupné bydlení pro mladé považuji za jedno z nejdůležitějších témat. Víím, že pro mladé lidi dnes není snadné najít cenově přijatelné bydlení. O to smysluplnější jsou projekty, které jim nabízejí nové možnosti, třeba v podobě startovacích bytů. Je to oblast, na které musí město dál soustavně pracovat.

Přibývají veřejná místa, rozvíjí se kultura a město získává modernější podobu. Náplavka už dávno není jen plánem na papíře a nová hala může být místem, kde si každý přijde na své, od sportovních fanoušků až po milovníky hudby, kteří budou moci zažít velké koncerty svých oblíbených interpretů i v Brně. Takové projekty dávají městu život a spojují lidi, kteří chtějí, aby se v Brně dobře žilo.

Do nového roku bych si přála, aby Brno zůstalo městem, kde má smysl žít. Městem, které se rozvíjí promyšleně, zůstává svým a dává prostor lidem, kteří ho chtějí tvořit. Přeji všem krásné Vánoce, pohodové svátky a úspěšný vstup do nového roku 2026. ■

Co si myslí Brňané?

Co u vás nemůže chybět na štědrovečerní tabuli? Vyznáváte staročeskou klasiku s kaprem a rybí polévkou nebo jste světoví a jíte lososa či vídeňský řízek?

Chcete se také zapojit do ankety v Brněnském metropolitánu? Sledujte sociální sítě Facebook, X (dříve Twitter) či Instagram BRNOMycity, diskutujte a dejte nám vědět, co si myslíte. Zajímá nás to!

@brnomycity

aydusiak
@

My máme dva druhy lososa, každý na iný způsob, vždy je to experiment. 😊🐟

Lukáš Fojtík
f

Ryby nejím. Takže mívám každý rok cordon bleu s bramborovým salátem. A kuřecí vývar.

dhorak2
@

Jakoukoliv rybu seženu na polívku.

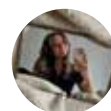
Klára Sedláčková
f

My jsme půlená rodina – část má kapra a část jinou rybu (popř. řízek) plus bramborový salát. 😊 Polévky máme také dvě: rybí a čočkovou. 🍲

skaiqy
@

Opekance s bryndzou 🥰 a muž kapr a salát. Československý pár. 😊

anezkamastilova
@

Jedině losos a na výběr je smažený nebo pečený. 😊

Hana Hudcová
f

V naší rodině se odjakživa na Štědrý večer jedl mimo jiné „odlehčený“ bramborový salát. Tedy ne s majonézou, ale jen se zálivkou. Všichni si cení, že si nezaplácnou žaludky a zvládnou i mamčinu čerstvou vánočku a cukroví jako dezert. 😊

lukaskypr
@

To, co každému chutná. Takže klidně ohřívány párky s hořčicí.

sulc2023
@

Jedině kapr, další den je mi to celkem jedno, ale kapr musí být.

powidlkopf
@

KAPR a samozřejmě musí plavat ve vaně... A francouzský salát. Ten nemusí plavat.

Jak bude fungovat centrum CO.LABS, zjistíte na otvíračce

Divadelní představení, vernisáž, site-specific performance i hudba – to vše naplní prostory kreativního centra CO.LABS na Kounicově a nebude to chybět ani na Velké otvíračce. Ta se koná 16. prosince a oficiálně ukončuje rekonstrukci a přístavbu, které trvaly od jara 2024 a finančně s nimi pomohla Evropská unie i město Brno. Celá budova bude přístupná v rámci prohlídek. Akce je zdarma a trvá od 10.30 hodin do půlnoci. Více na colabs.cz.

(ral)

Výstavy na Zelném trhu hovoří o touze po svobodě i poznání

Moravské zemské muzeum na podzim otevřelo dvě výstavy, obě jsou přístupné až do dubna 2026.

V Biskupském dvoře se „rozzářily“ Paprsky svobody, výstava o britské podpoře brněnského disentu v 80. letech 20. století. Díky organizaci Jan Hus Educational Foundation, již založil filozof Roger Scruton, v době normalizace přednášeli v soukromých domácnostech britští akademici, místní disidenti pak měli k dispozici i západní techniku nebo videokazety pro bytová kina.

O pár metrů dál, v Dietrichsteinském paláci, se vyprávějí Příběhy artefaktů. Návštěvníci se sami stanou badateli a proniknou do způsobu, jakým vědci čtou minulost z úlomků či zdánlivě obyčejných předmětů. Více se dozvíte na webu mzm.cz.

(zug) | foto: MZM

Slavík „letí plavmo“, Rudolf fotí periferii

Toulání se krajinou, městem, vlastní představivostí; cesta, jež nutně nemusí znamenat cestování – k tomu zvou dvě výstavy na Špilberku.

Fotografie brněnského konceptuálního umělce Pavla Rudolfa vezmou návštěvníky a návštěvnice do městské krajiny. Periferie, ruiny nebo staveniště zde vypráví svůj příběh prostřednictvím zdánlivě nedokonalých snímků. Výstava kreslíře a malíře Otakara Slavíka s nevšedním názvem A věnuje se třibení „letu plavmo“ (na snímku) se zaměřuje na médium kresby. Ke zhlédnutí jsou expresivní barevné pastely nebo koloristické kresby spojující více přístupů.

(zob) | foto: MuMB

Kořeny i plody geniality. Pronikněte do Janáčkových oper

Jubilejní desátý ročník festivalu Janáček Brno atakuje nevídané výšiny. Jeho středobodem bude příští rok na podzim uvedení veškerého operního díla Leoše Janáčka. Návštěvnictvo bude mít jedinečnou možnost proniknout ke kořenům i plodům práce jednoho z nejvýznamnějších českých skladatelů. Předprodej vstupenek již běží na stránkách janacek-brno.cz a nenechte se zmást, nyní je ta nejlepší chvíle je nakoupit. Mizí totiž velmi rychle a Vánoce jsou před námi.

(zob)

Společně to tak bolet nebude. Husa na provázku sbírá naději

Jaká byla nejtěžší situace ve vašem životě a co vám dalo sílu ji překonat? Na to se ptají umělci z Divadla Husa na provázku a odpověď může každý. Poslední premiéra sezony Everybody Hurts přetvoří příběhy lidí do divadelní podoby. Výsledkem by měla být inscenace, která oslavuje naději a sílu nevzdát se. Svůj příběh můžete sdílet přes formulář na webu provazek.cz/vyzva nebo na sociálních sítích Provázku s hashtagem #everybodyhurts #vyzvakesdileni. Životní zkušenosti lze zasílat až do premiéry 10. června 2026.

(zob)

Ve Fait Gallery si rozumí umělci všech generací

Přes tisíc položek čítá sbírka výtvarných děl českých a středoevropských umělců především 20. a 21. století, kterou vybudoval a ve své galerii v prostorách bývalé slévárny Vaňkovka prezentuje Igor Fait. Výběr ze sbírek Fait Gallery teď ukážou dvě na sebe navazující výstavy, kde v pomyslném dialogu spočine umění od předválečné moderny po současnost, propojené geometricko-konstruktivistickou abstrakcí i jejími variacemi. V první vlně této poetiky se návštěvníci mohou „koupat“ až do 10. ledna příštího roku.

Text a foto: Markéta Žáková

KOČIČÍ DOBRODRUŽSTVÍ NA VESMÍRNÉ STANICI

Hvězdárna
a planetárium
Brno

Program a vstupenky

www.hvezdarna.cz

Jihočeský kraj

Hvězdárna a planetárium Brno je příspěvkovou organizací zřízenou statutárním městem Brnem.

Liběna Rochová se dotýká látek, těla, vůní, hudby a teď i rodného Brna

Ve druhém patře Uměleckoprůmyslového muzea Moravské galerie vrcholily přípravy retrospektivní výstavy Doteky. V tomto všeobecném shonu si její protagonistka, uznávaná módní návrhářka Liběna Rochová, udělala čas a v kavárně v přízemí nám retrospektivu i svou tvorbu přiblížila. Přidala se i kurátorka Andrea Březinová.

Výstava se jmenuje Doteky, stejně jako kolekce, kterou jste v roce 2018 vytvořila společně s výtvarníkem Musou pro nadaci Debra. Čeho všeho se chcete dotknout?

Dotek je vlastně signifikantní pro mou práci, protože se dotýkám těla, látek, než tvořím oděv, tak je osahávám, zkoumám. A dotýkám se nejenom fyzicky, ale i symbolicky – třeba hudby, výtvarného umění, vůní...

Jak vnímáte, že se vaše zásadní retrospektiva koná ve vašem rodném městě a v prostorách excelentního muzea designu, v jehož stálé expozici jste zastoupena?

Už dříve jsem věnovala Moravské galerii asi 130 modelů a dalších věcí, protože se mi moc líbí vize pana ředitele Presse a obdivuji, co se mu podařilo v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Brně vybudovat. A protože je to největší kolekce, kterou jsem nějaké instituci věnovala, pan ředitel přišel s myšlenkou retrospektivní výstavy – a ta se teď uskutečnila. Jde o přehled mé práce asi od poloviny 70. let 20. století do současnosti. Myslím, že v Česku projekt takového rozsahu ještě nebyl, proto chci Moravské galerii velmi poděkovat.

Jak jste výstavu koncipovali?

Dostala jsem k dispozici prostor 800 m² a jako architektku jsem oslovila svou dceru Magdalenu Rochovou, jejíž prostorové pojetí je opravdu velkorysé. S kurátory výstavy Andreou Běhounkovou (výše zmíněná Andrea Březinová se na výstavě kurátorsky podílela za Moravskou galerii v Brně – pozn. red.) a Janem Králíčkem

jsme vytvořili koncept rozmanitých místností. V té první levitují modely jenom v černé. Najdeme tam různé druhy materiálu, třeba kůži, netkaný textil, různé oděvní formy, které jsou pro mě velmi důležité, zajímavá střihová řešení. Ve druhé místnosti převládá bílá, ale i další barvy pro jakési zklidnění a ve třetí je runway jako na přehlídce, aby tam návštěvníci viděli ucelenou kolekci a mohli sledovat celý můj myšlenkový proces při její tvorbě. Další místnost je určena k rozjímání, s hudbou, vůněmi a hlavně s kolekcí, kterou jsme s Musou vytvořili pro nadaci Debra pomáhající lidem s nemocí motýlích křídel. Audiovizuální místnost zaplnily filmy, např. Jakub Jahn o mně už několik let točí celovečerní dokument, videa, záznamy mých rozhovorů i přehlídek. V tzv. artové místnosti vedu dialog s výtvarníky, kteří mě inspirují, např. Petrem Kvíchalou nebo Evou Eisler. Své modely tam konfrontuji s jejich díly. A v poslední místnosti s pracovním názvem šnek se můžete projít mým životním a tvůrčím příběhem v podobě snímků od skvělých fotografů, se kterými jsem spolupracovala, ale také třeba skic nebo dokumentace.

K výstavě chystáte publikaci, která by měla vyjít na jaře.

Ano. Tentokrát to není katalog, ale odborná publikace. Bude to přehled celé mé tvorby doprovázený velkým množstvím fotek. Spolupracuje na ní taky Andrea Březinová.

Andrea Březinová: Stěžejní text psala teoretička módy Helena Jarošová. Já jsem se

Mimo jiné se nám podařilo v zahraničí sehnat perfektní figuríny vyráběné 3D tiskem. I na takových věcech úspěch výstavy stojí.

Liběna Rochová

Narodila se 21. září 1951 v Brně, kde později vystudovala oděvní návrhářství na Střední průmyslové škole textilní. Poté tvořila kostýmy pro tehdejší Divadlo na provázku a pracovala jako střihačka v módním salonu. Z kádrových důvodů nesměla studovat na vysoké škole, v roce 1982 si však prosadila členství v Asociaci profesionálních oděvních výtvarníků.

Zlom v její kariéře nastal v roce 1991 v Düsseldorfu na veletrhu premiérových kolekcí světových módních návrhářů, kde její práce sklídila obrovský úspěch a otevřela jí cestu do celého světa.

Je pro ni charakteristické, že se zaměřuje na volnou a individuální tvorbu, která je více otevřená výtvarné než ryze oděvní formě. Velký důraz klade na etický rozměr módy a prosazuje také udržitelný přístup k oděvu. V tomto duchu 15 let vychovávala i mladou generaci designérů ve svém Ateliéru designu oděvu a obuvi na UMPRUM v Praze. V roce 2021 vstoupila do síně slávy Czech Grand Design a v témže roce věnovala Moravské galerii v Brně do sbírky současné módy ke svým modelům z 80. a 90. let rozsáhlou kolekci dalších oděvů a doplňků.

Retrospektivní výstava Liběny Rochové nazvaná Doteky potrvá v Uměleckoprůmyslovém muzeu Moravské galerie v Brně na Husově 14 do 29. srpna 2027.

metropolitan

soustředila na brněnskou etapu, tedy na tvůrčí cestu paní Rochové od jejích studií na textilní průmyslovce přes práci pro Divadlo na provázku, Moravskou ústřednu až po spolupráci s ÚLUVem (Ústředím lidové umělecké výroby – pozn. red.).

Vraťme se ještě k vaší dceři. Jak jste si při spolupráci rozuměly?

Vždycky říkám, že jsme pořád ještě spojené pupeční šňůrou. Ona je, co se týká práce, můj otisk, hlavně perfekcionistka. Když tady chodí a kontroluje každý detail, vidím sebe. Už když jsem viděla její první návrhy a vizualizace, věděla jsem, že je to ono. Mimo jiné se jí podařilo v zahraničí sehnat perfektní figuríny vyráběné 3D tiskem. I na takových věcech úspěch výstavy stojí.

Podporujete charitativní projekty a svou empatii umíte přetvořit v účinnou a kreativní pomoc. Před třemi lety jste s ukrajinskými ženami ušily oděvy z recyklovaných materiálů a uspořádaly módní přehlídku. Chystáte podobný workshop nebo happening jako doprovodný program k výstavě?

Chystáme. Já bych ráda workshop s ukrajinskými ženami zopakovala, protože to byl neuvěřitelný zážitek. Tentokrát nedáme dělat ani dětskou vernisáž, protože prostor ve výstavě na ni není vhodný, ale

jinde ráda udělám i workshop pro děti. Dovezla jsem z dílny v Praze mnoho látek, takže máme s čím pracovat. Připravujeme i komentované prohlídky a já budu aspoň víc v Brně.

Člověk sám sebe nerad chválí, proto se zeptám kurátorky. V čem je tvorba Liběny Rochové v souvislosti s českou i světovou módou specifická?

A. B.: Myslím, že nikdo v českém prostředí nebyl tak konzistentní v kvalitě a rozmanitosti tvorby. Paní Liběna se bravurně pohybuje na hraně mezi výtvarným uměním a oděvem. Stejnou péči věnuje uměleckému objektu i na zakázku ušitému oblečení. Navíc spolupracuje se spoustou tvůrčích lidí, nechává se jimi inspirovat a dokáže to promítnout do svého díla.

Markéta Žáková | foto: Zdeněk Kolařík

Rozšířenou verzi rozhovoru si přečtete na webu cosedej.brno.cz.

Před téměř pětistovkou fandících diváků nedaly Šelmy Prostějovu šanci a zaslouženě vedou extraligu.

Řev divokých Šelem. Volejbalistky vládnu tabulce

Předloni mistryně, loni vypadnutí ve čtvrtfinále. Letos? Zdá se, že loňská sezona volejbalové Šelmy rozhodně nezasytila a ty jsou teď zase na lovu. Po šesti odehraných kolech vévodí tabulce a třeba s obhájkyněmi titulu z Prostějova si poradily 3:0. „Zase jsme se posunuli, u všech hráček vidím zlepšený výkon,“ nešetřil chválou trenér Ondřej Marek. Na domácí palubovce se tým poprvé v prosinci představí 9. proti Ostravě, zápas, v němž budou Brňanky favoritkami, začne v 18 hodin ve sportovní hale na Kounicově. ■

(mad) | foto: VK Šelmy Brno

Amazonky skončily stříbrné, i tak jsou spokojené

Šestinásobné mistryně ženské ligy amerického fotbalu Brno Amazons si letos další titul nepřipsaly, neboť v desátém Rose Bowlu, finále této soutěže, podlehly pražským Harpyjím 3:50. I tak u nich panuje spokojenost. „Postrádali jsme řadu opor, za nás tedy dobrá sezona,“ uvedl hlavní trenér David Ospalý. ■

(mad)

Čtvrtstoletí elegance. Santa Claus Cup drží tradici

Již 25. ročník závodu v synchronizovaném bruslení Santa Claus Cup se uskuteční ve Winning Group Areně o víkendu 13. a 14. prosince. Závod je vyslán ve všech věkových kategoriích, přičemž v některých nastupují také mistři světa či medailisté, a účastní se ho 58 týmů z deseti států, dohromady téměř tisíc závodníků. Svého druhu je jediný v České republice. A pokud jste se se synchronizovaným bruslením ještě nesetkali, vězte, že se jedná o kolektivní sport, při němž se na ledě pohybuje 12–16 bruslařů ve snaze o dokonalou souhru za doprovodu hudby. Více se dozvíte na webu santaclaus-cup.cz. ■

(mad)

V poločase Zbrojovka vede, na vavřínech ale usnout nesmí

Po skončení podzimní části druhé nejvyšší fotbalové ligy v Česku mají brněnští fanoušci důvod k optimismu. Zbrojovka přezimuje na prvním místě, Artis na třetím. Do konce soutěže je ale ještě daleko.

Oba brněnské kluby před startem soutěže změnily majitele a hlásily útok na postup. Přesto ale málokdo tipoval, že podzim bude spíše mazáním másla na chleba než tuhým bojem o každý bod. Zbrojovka má pod vedením trenéra Martina Svědík 13 výher z 16 zápasů a o Vánocích bude spát na pohodlném pětibodovém polštáři, který ji dělí od druhého Táborska. „Jsme spokojeni s tím, kolik máme bodů. Na druhou stranu tam byly zápasy, o nichž víme, že je můžeme odehrát lépe, třeba prohra s Prostějovem,“ konstatuje Martin Svědík. „Nyní máme dost času na řešení příchodů a odchodů, vytipovali jsme jména, ale nic víc zatím nechci říkat,“ dodal.

Podzimní část tým uzavřel prohrou 0:3 v poháru s Hradcem Králové. Ten je šestý v první lize, rozhodně tak nejde o slaměného soupeře. „Výsledek je za mě možná až moc krutý, ale chtěli jsme, aby takový zápas hráli méně vytížení kluci. Priorita je pro nás jinde. Viděli jsme rozdíly mezi oběma ligami, ale myslím, že spočívaly v detailech. Je to pro nás nicméně cenná zpětná vazba,“ zhodnotil zápas Martin Svědík.

Spokojenost panuje také na stadionu na Kučerově, kde sídlí Artis přezimující na třetí příčce, která zajišťuje účast v baráži. „Po rozpačitém začátku sezony šly naše výkony postupně nahoru. Celý podzim jsme se bohužel potýkali s tím, že jsme prakticky nebyli schopni odehrát dvě utkání po sobě ve stejné sestavě. Věřím, že nám pomůže přestávka a že na jaře budeme ještě silnější,“ uvedl trenér Jiří Chytrý. Artis má jeden zápas k dobru, postaví se v něm ale silné Opavě.

Jarní část začne na konci února 2026 a málokdy byla Brňany vyhlášena s takovou nadějí jako tentokrát. ■

Marek Dvořák

Ženský florbal v Brně roste: podíl má i mistrovství světa

Výborným výsledkům se aktuálně těší ženský florbal v Brně. Kolem špičky extraligové tabulky se drží hráčky Bulldogs, které parádně vstoupily do sezony i díky brankářce s reprezentačními zkušenostmi Monice Šolleové. Ta přibližuje, za čím úspěch týmu stojí, i to, jaká atmosféra vládne ve městě těsně před blížícím se mistrovstvím světa žen. Základní skupinu šampionátu tady odehrají Češky od 6. do 8. prosince.

V extraligové tabulce jste letos zatím nahoře. Co stojí za týmovou formou i za dlouhodobým zlepšením?

Osobně si myslím, že k letošní formě nám hodně pomohl závěr minulé sezony. Odehrály jsme v play-off vyrovnanou sérii s prvním týmem tabulky po základní části, a i když to na semifinále nestačilo, dalo nám to všem motivaci. A hlavně dobrý pocit, že se jde správnou cestou a je rozhodně na čem stavět. V kombinaci s poctivou letní přípravou, velmi zkušeným realizačním týmem a šikovnými mladými holkami, co nás doplnily, se nám zatím daří. Doufáme, že to tak bude i nadále.

Podle statistik patříte k nejlepším brankářkám soutěže v úspěšnosti zákroků. Cítíte, že jste v životní formě?

Životní formou bych to úplně nenazvala, ale určitě je to pro mě asi jedna z nejlépe rozjetých sezon. Osobně se od jejího začátku cítím v brance velmi dobře, holky jsou precizní v obraně a i díky nim mohou být ve

statistikách zatím takto vysoko. Zároveň z holek a z realizačního týmu cítím obrovskou důvěru, což je pro mě extrémně důležité, protože se mohu plně soustředit na svoji roli a individuální výkon.

Bulldogs jsou v posledních letech ambiciózním týmem, ale semifinále vám zatím unikalo. Jak velkou motivací je, aby to tentokrát už vyšlo?

Motivace je obrovská. A ještě se posílila tím, že dřív to pokaždé uniklo o dost a minulý rok jsme se zase o kus přiblížili. Jde o jeden z našich sezonních cílů, takže děláme a budeme dělat maximum, aby se nám brány semifinále otevřely už letos.

Za rohem už je domácí mistrovství světa žen, které hostí i Brno. Cítíte už ve městě, že se tato velká akce chystá?

Z pohledu hráčky to je nejvíce cítit z projektových utkání směrem k domácímu šampionátu, která jsme v rámci extraligy odehrály už asi čtyři. Je ale pravda, že Brno ve spolupráci s Českým florballem na propagaci hodně pracují. Na billboardy, plakáty a různé další mediální odkazy o domácím mistrovství světa tak v ulicích nebo v MHD narazíte často.

Sama jste zažila mistrovství světa juniorů i starty v ženské reprezentaci. Co člověk cítí, když stojí v brance s českým znakem na hrudi?

Obrovskou čest, protože v tu chvíli víte, že patříte mezi top dva gólmany republiky.

Zároveň ruku v ruce s tím přichází i obrovská zodpovědnost jak vůči týmu, tak vůči sobě, protože každý zápas pro vás může být – a většinou je – klíčový. Ovlivňuje to i vaše další setrvávání v národním týmu. Brankář těmito utkáními nabírá velmi cenné zkušenosti, kterých si obrovsky vážím a snažím se z těch startů neustále maximálně těžit.

Na začátek Česko čekají Dánsko, Lotyšsko a Švýcarsko. Jak si podle vás družstvo povede?

Odhaduji, že Češky vyhrájí skupinu a porazí v ní i Švýcarky, kterým mají za Světové hry rozhodně co vracet. Dále projdou přes čtvrtfinále a následně s pomocí domácího prostředí a fanoušků se jim povede prolomit semifinálový zápas a zahrají si finále.

Dorazíte na šampionát i osobně? A pokud ano, na co se nejvíce těšíte?

Pokud budu tou dobou v Brně, tak určitě. Nejvíce se samozřejmě těším na to, co přinese finálový víkend.

Tadeáš Mima | foto: Bulldogs Brno

Rozšířenou verzi rozhovoru si přečtete na webu cosedejc.brno.cz.

Křížovka o ceny

M	JÍST (DĚTSKY)	ALE	OBAL (EXPR.)	POMŮCKA: AARAU, AGUTI, ATS, ELAIN	EXISTUJÍ	ŠVÝC. TISK. AGENTURA	SLEPIČÍ SLABIKA	SVAZ	1. část tajenky	M	KŘIČET	MUŽSKÉ JMÉNO (25. 6.)	STUPEŇ CITLIVOSTI FILMŮ	ANGL. MRAVE- NEC
UDIVENÝ				MUŽSKÉ JMÉNO (25. 7.)						EJHLE				
AKADEMIE VÝTVAR- NÝCH UMĚNÍ				ANGL. KÁMEN ČELEDÍN (ZAST.)						OBKLADEK MALÝ OTA				
PTÁK BĚŽEC							NEVODIČ ZN. HELIA							
ŠVÝCAR- SKÉ MĚSTO						ALKAN VYDÁVAT ZVUK HODIN							JITRO	PŘEDTÍM
PRACOVAT NA STAVU					ZN. TELLURU 3. část tajenky			NALÉVAT DOUŠKA V DOPISE				INIC. HERCE DEYLA NEVLASTNÍ		
M	JEDNOS- TOPÉ VOZIDLO	OBYVA- TELÉ LAŠSKA ZPOLA					POTOM OŠKUBANÉ					CAR (ZAST.) MLADÝ ČLOVĚK		
KÓD MOSAM- BIKU			KVALITA MUŽSKÉ JMÉNO (22. 1.)								OSTATNÍ PEVNINA V MOŘI			
ŘÍMSKÁ BOHYNĚ ÚRODY				HARMONIE POPÍNAVÁ ROSTLINA				ČÁST SEMIL						
NÁDOBA NA PIVO								TÝKAJÍCÍ SE OŠY ZN. GERMANIA					CENINA	SOUČIT
ESTER Kyseliny OLEJOVÉ						JIHOAMER. HLODAVEC						SPZ ZLÍNA KOUŘ		
POZORO- VATEL						ZÁPOR NĚM. STUDENÝ			2. část tajenky ITAL. AUTOMOBIL					
M	ADÉLA (DOMÁCKY)	JINÉ STÁTNÍ VĚDECKÁ KNIHOVNA (ZKR.)						ROZMĚR MEGA- PASCAL (ZNAČKA)						
HL. MĚSTO ERITREJE							ŘÍMSKY 1004 SLOVEN. JESTLIŽE					ZN. PRÁČHO PRÁŠKU PŘEDLOŽKA		
DVOJICE (KNIŽ.)				ZVÍŘECÍ NOHA							ZÁMEK U TRUT- NOVA			
PLOŠNÁ MÍRA				ZHOTOVIT TKANÍM							OZNÁMIT ÚRADŮM			

Do tradiční vánoční soutěže na portálu brnoid.cz se letos zapojíte až do 15. prosince. Hraje se o (doplnění v tajence), rodinnou permanentku do zoo či poukazy na vstup na sportoviště společnosti STAREZ – SPORT nebo na hvězdárnu.

Třem vylosovaným luštitelům udělá radost postřehová hra Mendel & Brno. Tajenku vložte do 23. prosince 2025 do formuláře na adrese www.bрно.cz/krizovka, zašlete poštou nebo přineste do redakce Husova 12, Brno, či pošlete SMS na číslo

602 770 466. Vícekrát zasláné tajenky vyřazujeme. Ze správných odpovědí z minulého čísla (Moravské zemské knihovně) byli vylosováni: Ivana Přibyllová, Nicoll Ačaiová a Jiří Wotke. Výhry zasíláme poštou.

HORSKÝ RESORT
Dolní Morava

Hory lyžování v oblacích

- děti do 6 let lyžují **zdarma**
- dětský skipas až do 15 let

DENNÍ SKIPAS
od **690 Kč**
POUZE ONLINE

...útulné Vista Apartments přímo pod sjezdovkou

SLEVA NA SKIPAS
30%
5.7. - 15.3.2026

lyžování pro ubytované výhodněji na

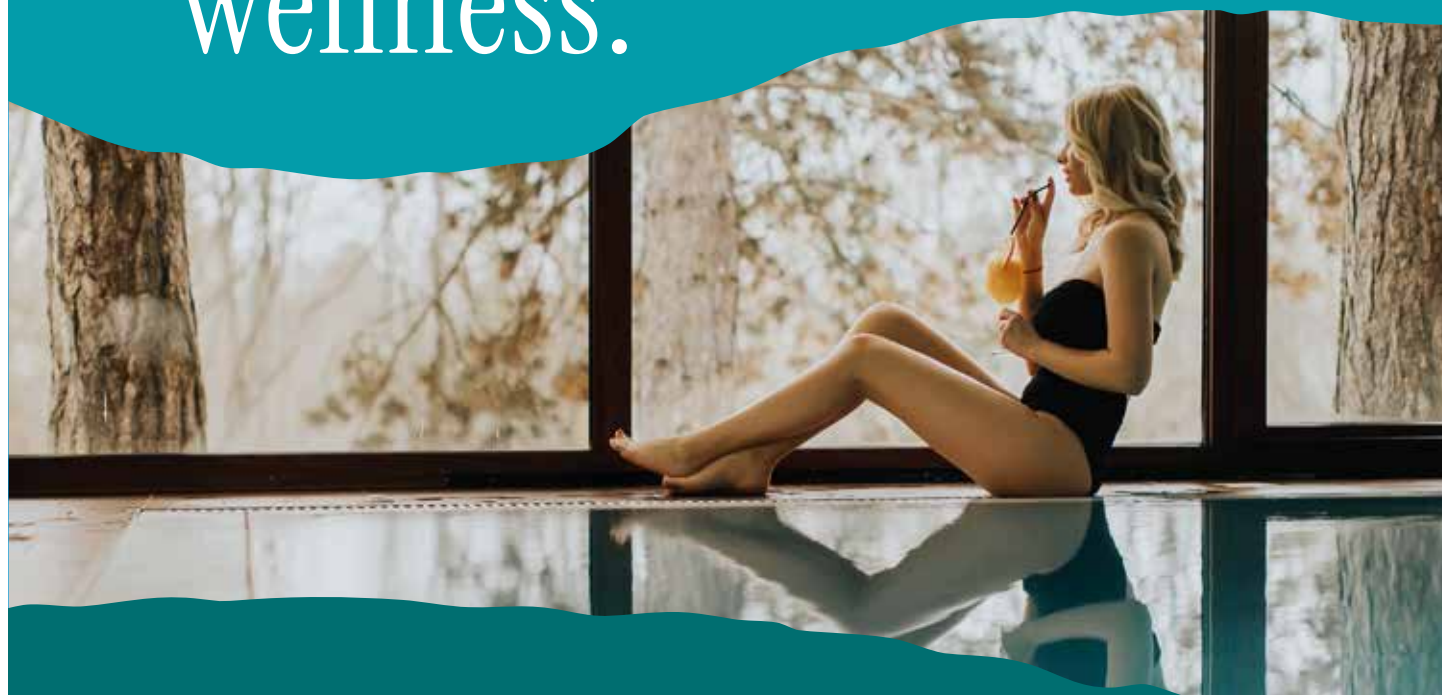
www.dolnimorava.cz

DOTKNI SE VODY, DÝCHEJ HORY, POSLOUCHEJ LESY

NOVINKA 2026

Jedinečné horské wellness.

www.melori.cz

